

001	06	16	96	96	76	26	69	69	27	52	61	13	10	7	5	3	0
001	86	96	66	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15

VIIKONVAIHDE

SIMONKADULLA

Autetaanko Ruotsia hädässä?

Suomessa on makusteltu kuluneen viikon aikana ajatusta yhteisestä puolustusliitosta naapurimaa Ruotsin kanssa. Kaikkien vuosien jälkeen Suomella olisi taas kerrankin mahdollisuus palata läheisiin väleihin entisen emämaansa kanssa. Suomi-Ruotsi-pakti vedettiin naftaliinista pian sen jälkeen, kun Ruotsin ulkoministeri **Carl Bildt** ja puolustusministeri **Karin Enström** ehdottivat lehtikirjoituksessa Pohjolan puolustusyhteistyön tehostamisesta Dagens Nyheterissä. Ruotsalaisen kansanpuolueen puheenjohtajan, puolustusministeri **Carl Haglundin** sydän sykki ajatukselle. Pian Haglund alkoi mielessä luonnostella yhteistä valtiosopimusta. Miksipä ei, sillä Suomen kumppanuus Ruotsin kanssa olisi luontevaa, kun muut skandimaat ovat jo löytäneet turvaa Natosta. Uutta Kalmarin unionia ei Pohjolaan vielä olla perustamassa.

Vanhan ajatuksen lämmittelyä

Puolustusvaliokunnan johtokaksikko, **Jussi Niinistö** (ps.) ja **Seppo Kääriäinen** (kesk.), eivät tyrjänneet ajatusta. Kumppanuudelle molemmat esittivät omat varauksensa. Niinistö pelkää, että kyse on ruotsalaisen aseollisuuden juonesta, jonka varjolla se pönkittää vaan markkina-asemaansa ja myy Jas-hävittäjiä. Kääriäinen ei puolestaan näe avauksessa mitään uutta. Esimerkiksi Suomi ja Ruotsi ovat hoitaneet merivalvontaa yhdessä jo monien vuosien ajan. Yhteistyössä raja vedetään sotakalustoon, kuka sen viimekädessä omistaa, naapuri vai oma oma-armeija. Keskustelualoitteen taustalla piilee myös Ruotsin ikivanha puolustusstrategia. Ruotsissa uskottaneen edelleen, että Suomi pysyy itärajan vahtina. Kuningaskunnan maanpuolustus riutuu pian, kun mahtiarmeija supistetaan murto-osaan nykyisestä 2019 mennessä. Ruotsin suurvaltakaudella Suomi oli yksi valtakunnan maakunnissa. Kyse ei ollut Ruotsi-Suomesta vaan pelkästä Ruotsista, jonka yksi itäinen kolkka oli piskuinen Suomi. Aika tavallista oli, että sotia ei nähty Ruotsissa. Monet kahakat ja sodat käytiin suomalaisten asuttamalla maaperällä. Idän tsaarit komensivat ensin kasakkansa Suomeen, eivät merentakaiseen valtakuntaan. Noista ajoista ajattelutapa ei ole juuri muuttunut parin sadan vuoden kuluessa. Vieläpä kylmän sodan aikana puskurivaltioajattelu oli vahvaa Ruotsissa.

Politiikka lienee aika tylsää

Viikolla pohditutti myös, mättääkö kotikasvatuksessa, kouluopetuksessa vaiko politiikoissa, kun suomalaisten yleinen politiikkatietämys on hataralla pohjalla. Politiikka ei vaan kiinnosta, lienee yleisin syy tietämättömyteen. Helsingin Sanomien tietovisa paljasti muun muassa, että kolmannes kansasta luulee edelleen, että keskusta istuu vielä maan hallituksessa. Hallituksessa istuvat puolueet pitäisi kyllä tietää, mutta ei kai väliä, tietääkö tavis sen, kuka lopulta nimittää maan pääministerin tehtävänsä. Kansa ei välttämättä ole tyhmä, jos politiikan knoppiteious ei ole hallussa. Monet suomalaiset osaavat varmasti keskustella ja kertoa mielipiteensä useastakin poliittisesta kysymyksestä.

Mylykirjeiden aika palasi

Virkaa hoitava presidenttimme on aloittanut vuotensa aktiivisesti. **Sauli Niinistö** piipahti hiljattain Kaakkois-Suomessa maakuntamatkalla. Monien yllätykseksi Niinistö rupatteli Nuijamaan raja-asemalla tovin aikaa viipurilaisen matkajaajan kanssa – venäjäksi tietenkin. Presidentinvaaleissa Niinistö ei juuri kielitaidollaan pröystäillyt. Presidentti **Mauno Koiviston** tasolle Niinistö sillä tuskin yltää, mutta pääasia on, että yrittää. Venäläiset naapurimme osaavat varmasti arvostaa presidenttimme piilevää taitoa. Reissulla pulpahti taas esiin Niinistölle tunnettu lausuntatyyli. Hän näpätti vaihteeksi poliitikkoja, tällä kertaa sopimattomista puheista. Oikeastaan Niinistö lähetti kekkosmaisen mylykirjeen puolustusministerillemme, kun häneltä kysyttiin Suomen ja Ruotsin mahdollisesta puolustusliitosta. Niinistön mielestä suomalaiset vastaavat kysymyksiin, joita ei edes kysytä. ”Minusta aina ei tarvitse vastata silloin kun ei kysytä”, hän sanoi ja pikikitteli Haglundin johtopäätöstä ruotsalaiskollegoidensa pohdiskelusta. Siis, suu soukemmalle, kehottaa Niinistö poliitikkoja.

JANNE IMPIÖ

VIIKON VÄRSSY

Asseri kävi itärajan takana viehtyi siihen, pojan pakana kovin kiehtoi Venäjän kamara ja ihan entoin, muuan Tamara

arjen mallina kotitilan Lyyli on ihan toinen idässä tyyli Tamaran nauru ihana helää Asseri kokee: tää poika elää

Usein toistuvat idän retket kera Tamaran kosteat hetket kaikesta täytyy maksaa vero Lyylistä tietenkin tulee ero

Tuttuja ovat Tamaran kaskut isoja vaate-, hammaslaskut lempi alas kenkään jo valuu mieltä polttaa Lyylin luo paluu

Reittä pitkin tuli Lyylin taloon muttei kypsynyt avioon jaloos Lyylin tomeran ovi on lukossa mykisty y kieku Asseri-kukossa

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN - LA 19.1.

Metsätöissä 126 000 miestä

Metsätyövoiman kokonaisvahvuus on viime lauantain tilanteen mukaan 126 000 eli 18 000 pienempi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Työvoiman määrä kasvaa jatkuvasti, ja nyt tämän viikon lopulla se ennusteen mukaan nousee 135 000:een. Suurimmillaan odotetaan määrän olevan tammii–helmikuun vaihteessa kuten viime vuonnakin. Kokonaisvahvuus oli silloin 170 000, josta määrästä jäänee tänä vuonna puuttumaan noin 20 000.

Suurviljelmät johtavat usein maanomistuskiiستoihin, kun pien- ja omatarviljelijät joutuvat siirtymään pois tieltä. Kuva on arabi-investoijien varoin perustetulta viljelmältä Klippoortissa Etelä-Afrikassa.

Talouden jättihankkeet luovat uutta pakolaisuutta kehitysmaissa

Pakolaisuuden syitä on enemmän kuin ajatellaan. Myös talouden suurhankkeet, kuten viljelmät, pakottavat maaseudun ihmisiä muuttamaan pois kotoaan.

.....

Pakolaisuutta ja humanitaarista apua on kansainvälisessä poliitikassa pidetty virallisesti toisistaan erillään. Ihmisten määrän lisääntyminen ja kilpailu vähe-nevistä luonnonvaroista ovat kuitenkin herättäneet näkemään niiden väliset yhteydet.

”Jos ei ole riittävästi ruokaa ja elintilaa, sekin voi aiheuttaa poliittisia konflikteja”, arvioi pääsihteerin erityisavustaja **Leena-Kaisa Åberg** Suomen Punaisesta Rististä.

”Tilanteet ovat siis monimutkaistuneet, tai ainakin nykyisin tiedostetaan paremmin, että ne liittyvät toisiinsa.”

”Asenteetkin ovat muuttuneet. Koetaan, että ihmisiä pitää auttaa, oli syy mikä tahansa. Ei ole oikeampaa tai väärempää syytä, miksi ihminen joutuu pakene-maan.”

Pakkosiirtoja pienviljelmiltä Kansainvälinen Punainen Risti valitsi loppuvuodesta ilmes-tyneen katastrofiraporttinsa aiheeksi pakolaisuuden. Se pal-jastaa, että myös taloudelliset suurhankkeet pakottavat ihmisiä muuttamaan kotiseuduiltaan vastoin tahtoaan. Ilmiö ei ole täysin uusi: talous-kasvu alkoi 1980- ja 90-luvuilla tuottaa uutisia pienviljelijöiden ja kokonaisten maaseudun yhti-teistöjen pakkosiirroista.

Ihmisoikeus- ja ympäristöjär-jestöt ovat nostaneet esiin Intian valtavia patohankkeita ja Ama-sonin sademetsien raivaamista suurviljelmien tieltä Brasiliasa. Poliittisen arkaluontoisuuden vuoksi niiden kokonaisvaikutuk-set ovat kuitenkin jääneet nou-sevien talousmahtien sisäisiksi asioiksi.

Kaksiteräinen miekka Åberg huomauttaa, että talous-hankkeilla on kaksi puolta. Ne luovat työpaikkoja ja tuottavat

Leena-Kaisa Åberg on seurannut pakolaisasioita 20 vuotta. Pakon edessä tehdyn muuttoliik-keen laajuus yllätti silti hänetkin.

TAUSTA

Talouuskasvun varjot

Taloudellisella kehityksellä on monessa kehitysmaassa vähemmän tunnettu puolensa. Se aiheuttaa luonnon-muistusten ja sotien tavoin pakkomuuttoa, jonka kohteina ovat etenkin pienviljelijät, alkuperäiskansojen yhteisöt

sekä slummien asukkait.

Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi

- kaivosten avaaminen
- ruuan ja biopolttoaineiden tuotantoon perustetut suurviljelmät: soija, palmuöljy, riisi, sokeriruoko, kaakao

- metsittäminen selluloosan ja bioenergian tuotantoon
- patojen, teiden, metro- ja junaratojen rakentaminen
- slummien raivaaminen ja muut rakennushankkeet
- kansallispuistojen perustaminen

ehtoja muuttoon.

”Ihmiset voivat silti kokea, että vaihtoehdot tuhoavat aiem-man mahdollisuuden harjoittaa elinkeinoa tai että ne ovat muu-ten riittämättömiä.”

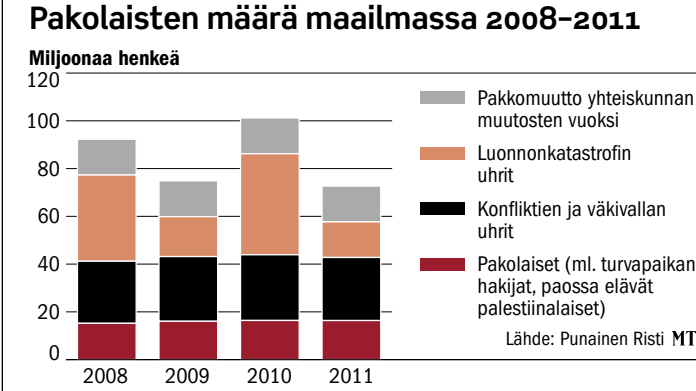
Maailman kuvalehti uutisoi joulukuussa, että Mosambikissa valtio siirsi pikatahtia 20 000 parasta viljelymaata kiinalaisten rahoittamalle riisiviljelmälle.

Häädetyt pienviljelijät kerto-vat, ettei heille ole lupauksista huolimatta osoitettu korvaavaa maata. Jotkut ovat omin luvlin raivanneet mäen rinteeltä aiem-paa pienemmät palstat. Niiden maaperä sopii silti jokilaaksoa heikommin ruuantuotantoon.

Kiina-ilmiö leviää

Amerikkalaisessa Oakland Ins-tituutissa on laskettu, että yksin Afrikasta on vuoden 2008 jäl-keen myyty ulkomaisille sijoit-tajille Ranskaa vastaava maa-ala ruuan ja biopolttoaineiden tuo-tantoon.

LUVUT

Suurviljelmistä johtuva muuttoliike kuuluu pylväiden ylipään luokkaan.

Joka sadas maailmassa pakotettu muuttamaan

Ihmisiä, jotka ovat joutuneet lähtemään kotoaan, on kansainvälisten järjestöjen ja tutkimusten mukaan yli 72 miljoonaa. **Perinteisesti pakolaisiksi** luetaan virallisen tunnustuksen saaneet pakolaiset ja turva-paikan hakijat, jotka ovat paenneet kotimaastaan. Heitä on noin 16 miljoonaa. **Konflikttien ja väkivallan** vuoksi muuttaneita on 43 miljoonaa, kun mukaan luetaan maiden sisäiset pakolaiset. **Ympäristökatastrofien** vuoksi oman maansa sisällä pakoon joutuneita on noin 15 miljoonaa. **Yhtä moni** eli 15 miljoonaa ihmistä on joutunut muuttamaan erilaisten yhteis-kunnallisten hankkeiden tieltä. **Suurin osa** pakoon joutuneista asuu kotimaassaan, jolloin heitä ei välttämättä ole rekisteröity minnekään. **Arviolta 20 miljoonan** pakon edessä muuttaneen elämä on jatkunut evakossa pitkään, useista vuosista vuosikymmeniin.

KOMMENTTI

Hyvä, paha kehitys

Jos Afrikassa on tosiaan neljässä vuodessa vallattu Ranskan edestä viljelysmaata ulkomaisten investoijien käyttöön, on uudelle Kiina-ilmiölle pian syytä keksiä oma nimi.

Ilmiö tuottaa vielä suuria menestystarinoita, mutta myös lisää maattomia pakko-evakkoja, suurempia slumme-ja ja köyhyydestä seuraavia inhimillisiä ongelmia. On selvä, että Afrikaa tarvitsee investointeja. Ilman liiketoimintaa maailman toiseksi suurin maanosa juuttuu entistä pahemmin köyhimmäksi – siitä pitää huolen maailman nopein väestönkasvu.

KAUJALEENA RUNSTEN

Kansainvälisen Punaisen Ristin World Disasters Report 2012 on ladattavissa englanninkielisenä www.ifrc.org → Publications and reports